

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE CERCETĂRI
JURIDICE „ANDREI RĂDULESCU”

Dreptul românesc în contextul exigențelor Uniunii Europene

Comunicări prezentate la
Sesiunea științifică a Institutului
de Cercetări Juridice, 2009

Editura
Amangiu
2009

Cuprins

Partea I. Comunicări susținute în cadrul Sectorului de drept privat „Traian Ionașcu”

Principii directoare ale dreptului european al contractelor (<i>Marilena ULIESCU</i>)	3
O breșă în teritorialitatea dreptului muncii (<i>Raluca DIMITRIU</i>)	10
Schimbările climatice. Legislația recentă și jurisprudența la nivel european și național (<i>Simona-Maya TEODOROIU</i>)	16
Organismele modificate genetic în jurisprudența comunitară (<i>Doina ANGHEL</i>)	26
Precaritatea și echivocul posesiei. Aspecte critice (<i>Cristian JORA</i>)	36
Nedemnitățile succesorală într-o viitoare reglementare (<i>Bogdan PĂTRAȘCU, Mihaela-Gabriela BERINDEI</i>)	50
Examen critic al propunerilor de reglementare privind viciile de consimțământ în Proiectul noului Cod civil (<i>Sache NECULAESCU</i>)	56
Contribuția doctrinei și a jurisprudenței la fundamentarea dreptului de suprafață în Proiectul noului Cod civil (<i>Ionuț DOJANĂ</i>)	76
Aspecte teoretice ale conceptelor de nulitate, de interes și de interes legitim (<i>Pavel FILIP</i>)	83
Instituția nulității în viitoarea reglementare a Codului civil român (<i>Irina APETREI</i>)	92
Consimțământul contractantului cedat în Proiectul noului Cod civil (<i>Gabriela CHIORNITĂ</i>)	97
Regimurile matrimoniale de lege lata și în Proiectul Codului civil, în raport cu exigențele reglementărilor europene (<i>Aurelian GHERGHE</i>)	107
Reglementarea divorțului în Proiectul noului Cod civil și în dreptul comparat (<i>Cristiana-Mihaela CRĂCIUNESCU</i>)	117
Viața privată în Proiectul noului Cod civil, din perspectivă europeană (<i>Bogdan BUNECI</i>)	125
Legea aplicabilă după Codul civil spaniol în căsătoria mixtă româno-spaniolă (<i>Cosmin DARIESCU</i>)	130
Aspecte privind procedura europeană a somațiilor de plată (<i>Smaranda ANGHENI, Gabriela RĂDUCAN</i>)	133
Aprecieri cu privire la funcționarea Rețelei Judiciare Europene în materie civilă și comercială (<i>Ioan BINDIU</i>)	143
Creditorii societari și creditorii personali ai asociaților și acționarilor societăților comerciale. Probleme practice (<i>Emőd VERESS</i>)	151
Protecția consumatorului la încheierea și executarea contractelor la distanță (<i>Alexandru BLEOANCĂ</i>)	158
Acțiunile în despăgubire pentru cazurile de încălcare a normelor concurențiale. O abordare europeană (<i>Diana UNGUREANU</i>)	172
Fuziunea transfrontalieră a societăților comerciale (<i>Sorana Luminița Mara POPA</i>)	179

Evoluții doctrinare și legislative privind calitatea de salariat a administratorului societății comerciale (<i>Carmen TODICĂ</i>)	186
Conceptul de resurse umane în raport cu exigențele reglementărilor europene (<i>Lidia SECELEANU</i>)	199
Întrebarea preliminară în fața instanței de ultim grad (<i>Gheorghe BUTA</i>)	202
Despre natura juridică a excepției de neconvenționalitate în procesul civil (<i>Anca GHENCEA</i>)	214
Sancțiunea civilă a înscrisului falsificat. Doctrină și jurisprudență (<i>Mirela DOJANĂ</i>)	225
Procesul civil internațional – prezent și viitor (<i>Flavius George PĂNCESCU</i>)	228
Examen teoretic al jurisprudenței instanțelor naționale în materia recunoașterii hotărârii arbitrale străine (<i>Dumitru DOBREV</i>)	236
Rolul judecătorului național în cadrul Uniunii Europene (<i>Maria FODOR</i>)	242
Obținerea de probe din străinătate în reglementările internaționale, comunitare și naționale (<i>Andreea TABACU</i>)	251
Competența instanțelor judecătorești în materie matrimonială cu un element de extraneitate (<i>Victor MARCUSOHN</i>)	262
Uniunea Europeană – un spațiu de libertate, securitate și justiție. Exigențe juridice naționale, europene și universale (<i>Dumitru MAZILU</i>)	272
Fundamentul specific și particularitățile efectului direct al directivelor: evoluția jurisprudenței comunitare (<i>Roxana MUNTEANU</i>)	279
Aderarea României la Uniunea Europeană (<i>Ioan HUMĂ</i>)	294
Principiile aplicării dreptului comunitar în ordinea juridică a statelor membre (<i>Nicoleta DIACONU</i>)	299
Curente de gândire privind construcția comunitară (<i>Mădălina VIZITEU</i>)	306
Despre posibile coordonate juridice și raționamente ale Curții Europene de Justiție în cauzele <i>Zurita</i> și <i>Cabrera</i>. Dreptul la liberă circulație al resortisanților țărilor terțe (<i>Nicolae-Dragoș PLOEȘTEANU, Attila KIS</i>)	309
Dreptul la despăgubire pentru victimele infracționalității din Uniunea Europeană. Norme și măsuri (<i>Cristina GAVRILĂ</i>)	328
Integrarea europeană – premisă și mijloc de realizare a integrării juridice (<i>Nicolae GAMENT</i>)	338
Tribunalul de Primă Instanță al Uniunii Europene (<i>Ramona-Gabriela PARASCHIV, Elena PARASCHIV</i>)	341

Partea a II-a. Comunicări susținute în cadrul Sectorului de drept public „Vintilă Dongoroz”

Unele reflecții asupra justiției penale universale (<i>George ANTONIU</i>)	349
Andrei Rădulescu – istoric și comparatist al dreptului, predecesor al sociologiei juridice comparative – despre cultura juridică românească (<i>Sofia POPESCU</i>)	353
Unitate și diversitate în dreptul internațional public (<i>Dumitra POPESCU</i>)	357

Interacțiunea și ierarhizarea izvoarelor dreptului (<i>Ion FLĂMÎNZEANU</i>)	364
Democrația reprezentativă în declin? (<i>Alexandrina ȘERBAN</i>)	369
Despre puterea judecătorească, răspunderea și judecarea judecătorilor (<i>Geo STROE</i>)	373
Dreptul social – ramură distinctă a dreptului european (<i>Dan ȚOP</i>)	393
Este respectat principiul separației și echilibrului puterilor în stat? (<i>Andrei CONSTANTIN</i>)	396
Relația drept-religie din perspectivă istorică (<i>Irina ROGOZ</i>)	399
Unele aspecte privind corelația dintre drept și morală (<i>Corina Ramona ALBULESCU</i>)	438
Rolul dreptului internațional în uniformizarea culturilor juridice (<i>Claudiu D. BUTCULESCU</i>)	443
Statul la începutul mileniului trei (<i>Iuliana SAVU, Ștefan ZAINEA</i>)	451
Interpretarea normelor din Constituția României în contextul exigențelor Uniunii Europene (<i>Iosif FRIEDMANN-NICOLESCU</i>)	454
Miza alegerilor europene din 2009. România în fața examenului european de democrație (<i>Claudia GILIA</i>)	457
Tipologia actelor jurisdicționale ale Curții Constituționale privind constituționalitatea legilor (<i>Dan CIMPOERU, George COCA</i>)	464
Garantarea supremației Constituției prin controlul judecătoresc al actelor juridice emise cu exces de putere sau neconstituționale (<i>Marius ANDREESCU</i>)	487
Unele considerații critice privind Legea audiovizualului (<i>Maria NĂSTASE GEORGESCU</i>)	496
Despre reorganizarea administrativ-teritorială a țării (<i>Dana APOSTOL TOFAN</i>)	505
Reglementarea interceptării și stocării convorbirilor telefonice, mesajelor, e-mailurilor în legislația românească – între exigențele comunitare și exigențele respectării drepturilor omului (<i>Alina GENTIMIR</i>)	513
Suveranitatea de stat în epoca modernă (<i>Vlad Alexandru VOICESCU</i>)	526
Comunitatea Europeană/Uniunea Europeană – subiect al răspunderii internaționale (<i>Felicia MAXIM</i>)	32
Dreptul la emigrație al tinerilor și evaluarea problemelor globale ale omenirii (<i>Cristina OTOVESCU-FRĂSIE, Adrian OTOVESCU, Dan SEMENESCU</i>)	539
Dreptul de a alege și de a fi ales în Parlamentul European (<i>Alina-Ștefania GORGHIU</i>)	551
Contramăsurile în dreptul internațional și european (<i>Daniel-Ștefan PARASCHIV, Gavril PARASCHIV</i>)	559
Aspecte teoretice și de practică judiciară privind urmărirea penală efectuată de către procuror (<i>Alexandru ȚUCULEANU</i>)	565
Frica, insecuritatea și atacurile în public – concepte posibile pentru o nouă paradigmă în strategia de prevenire a criminalității (<i>Ortansa BREZEANU</i>)	571

Aspecte privind criminalitatea unor cetățeni români în spațiul Uniunii Europene. Repere criminologice (<i>Aura CONSTANTINESCU</i>) _____	585
Traficul de ființe umane în context național și european (<i>Gheorghe ALECU</i>) _____	596
Ședința preliminară. Aspecte de drept comparat (<i>Versavia BRUTARU</i>) _____	603
Importanța distincției dintre viața socială și viața intimă a persoanei (<i>Ion IFRIM</i>) _____	617
Elemente de drept comparat privind instituția reabilitării (<i>Camelia Maria MORĂREANU</i>) _____	621
Retroactivitatea legii penale – existență sau oportunitate în contextul apartenenței la Uniunea Europeană (<i>Mihaela AGHENIȚEI</i>) _____	626
Procesul armonizării în dreptul penal. Mandatul de arestare european (<i>Denisa TUDORACHE-RĂDULESCU, Cătălin HONCIU</i>) _____	648
Instituția amânării aplicării pedepsei din perspectiva Proiectului noului Cod penal (<i>Florentina Olimpia MUȚIU</i>) _____	659
Actele preparatorii. Istoric și drept comparat (<i>Oana Roxana IONESCU</i>) _____	670
Considerații privind sesizarea organelor de urmărire penală de către organele fiscale (<i>Nadia Cerasela DĂRIESCU</i>) _____	675
Considerații privind reglementarea probelor în Proiectul Codului de procedură penală (<i>Mihaela Laura PAMFIL</i>) _____	679
Unitatea naturală simplă de infracțiune cu pluralitate de acte contextuale (<i>Constantin DUVAC</i>) _____	684
Involuții în apărarea cecului prin mijloace de drept penal (<i>Tiberiu Constantin MEDEANU</i>) _____	700